

Toevoegen 'ent' verbetert efficiëntie grondontsmetting met Herbie

Eerste resultaten wijzen uit dat toevoegen van een 'ent' bij biologische grondontsmetting met Herbie sneller en efficiënter maakt. Deze ontwikkeling biedt mogelijkheden om te besparen op de kosten van de methode. Dit blijkt uit praktijkonderzoek van Wageningen UR Glastuinbouw op een chrysantenbedrijf. Het Productschap Tuinbouw en het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I) financieren dit onderzoek in het kader van het programma Kas als Energiebron.

Stomen verbruikt gemiddeld zo'n 5 m3 aardgas per m2. Een alternatieve manier van ontsmetten is daarom gewenst. Uit het onderzoek in 2011 bleek dat ontsmetten met Herbie, in de praktijk ook wel 'bodemresetten' genoemd, een goed perspectief biedt voor vollegrondsteelten, zoals de teelt van chrysanten. Microsclerotiën van *Verticillium dahliae* en wortelknobbelaaltjes werden binnen 2 weken beter of net zo goed aangepakt met de methode als het gebruikelijke stomen. Voor een brede toepassing in de jaarronde teelt moet echter de zekerheid van het systeem worden gegarandeerd en moeten de kosten omlaag om de toepassing biologische grondontsmetting voor telers een interessant alternatief te laten zijn.

'Ent' toevoegen

Tijdens experimenten dit jaar is gekeken naar de effecten van het toepassen van een lagere dosering. Ook is er onderzocht wat het effect is van het actief aanbrengen van extra bacteriën die onder anaerobe condities leven. Deze bacteriën die zonder vrij zuurstof kunnen leven, spelen een sleutelrol in het proces en zijn nodig voor een goed resultaat. Er is daarom gewerkt met een ent. De ent is gemaakt uit grond van het te behandelen perceel en op het bedrijf in een container 'gekweekt'. De ent is na het toepassen van de doseringen Herbie toegevoegd en daarna ondergespit en met een plasticfolie luchtdicht afgedekt. De proef is in week 22 gestart en is inmiddels afgerond.

Minder product nodig

De efficiëntie van het omzetten van Herbie lijkt te vergroten door het toevoegen van de ent. Het toepassen van een halve dosering Herbie met daarbij gevoegd de ent levert een vergelijkbaar effect op *Meloidogyne* (wortelknobbelaaltjes) als het toepassen van de standaard dosering zonder ent. Er is dus minder product nodig. Bijkomend voordeel is dat het ontsmettende effect sneller wordt gerealiseerd. Uit de rest van de resultaten zal moeten blijken of dit ook geldt voor andere ziekteverwekkers en onder andere condities. Volgens onderzoeker Daniël Ludeking maken deze resultaten de toepassing van biologische grondontsmetting met Herbie (financieel) interessanter voor de praktijk.

© 2012 AGF Nederland BV. Alle rechten voorbehouden.